

แนวทางปฏิบัติการจัดการศพสงสัยติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019

กระทรวงสาธารณสุข

การติดเชื้อไวรัสโคโรนาแล้วเสียชีวิต ถือเป็น การตายโดยโรคธรรมชาติ ไม่จำเป็นต้องมีการชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เว้นแต่หากเป็นการเสียชีวิตระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน เช่น การเสียชีวิตในห้องขัง ให้มีการชันสูตรพลิกศพ แต่อาจไม่จำเป็นต้องมีการผ่าชันสูตรศพ

1. การจัดการศพเบื้องต้นในสถานที่พบศพ (ก่อนยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา)

นิยามศพที่ต้องทำการสอบสวนโรค

1. เสียชีวิตโดยมิปรากฏเหตุและมีประวัติมาจากพื้นที่เสี่ยง (นอกสถานพยาบาล)
2. เสียชีวิตด้วยโรคปอดอักเสบรุนแรงเฉียบพลันโดยไม่ทราบเชื้อสาเหตุ (ในสถานพยาบาล)

กรณีพบศพนอกสถานพยาบาล

- หากสงสัยว่าศพอาจมีการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ให้ผู้พบศพแจ้งไปยังแพทย์นิติเวช หมายเลขโทรศัพท์
- แพทย์นิติเวชออกชันสูตรเบื้องต้น ใส่ PPE: สอบถามประวัติและบันทึกภาพสถานที่พบศพโดยละเอียด เมื่อพิจารณาแล้วว่าเข้านิยามศพที่ต้องทำการสอบสวนโรค ประสานเจ้าหน้าที่ เคลื่อนย้ายศพมา ณ สถานพยาบาลที่สามารถเก็บตัวอย่างจากศพได้
- ทีมสอบสวนโรคลงพื้นที่ที่สถานพยาบาล เพื่อทำการเก็บตัวอย่าง
- ให้ปิดกั้นพื้นที่สถานที่พบศพ ห้ามบุคคลอื่นเข้าไปโดยเด็ดขาด จนกว่าจะได้รับผลการตรวจยืนยันเชื้อ

กรณีพบศพในสถานพยาบาล

- เมื่อแพทย์ผู้รักษาพิจารณาแล้วว่าเข้านิยามศพที่ต้องทำการสอบสวนโรค ประสานเจ้าหน้าที่..... เคลื่อนย้ายศพมา ณ ห้องศพที่สามารถเก็บตัวอย่างจากศพได้
- ทีมสอบสวนโรคลงพื้นที่ เพื่อทำการเก็บตัวอย่าง
 - เมื่อเก็บตัวอย่างแล้วเสร็จ นำศพใส่ถุงเก็บศพ ซ้อนกัน 2 ถุง โดยถุงต้องเป็นพลาสติกกันน้ำที่มีความหนา ไม่น้อยกว่า 0.15 มิลลิเมตร ล็อคให้แน่นและปิดผนึกด้วยแถบขาว พันน้ำยาฆ่าเชื้อที่ไม่ทำลายพลาสติกที่ผิวด้านนอกถุง
 - ส่งตัวอย่างตรวจยืนยันเชื้อทางห้องปฏิบัติการ ระหว่างรอผล ให้เก็บศพไว้ในถุงเก็บศพ
 - ผู้สัมผัสศพ, สิ่งส่งตรวจและสิ่งของที่ใช้กับศพ ต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเอง (PPE)
 - จำกัดจำนวนบุคลากรลงพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยงในการกระจายเชื้อ
 - ทำความสะอาด พื้นที่ที่พบศพ, ห้องตรวจศพ, ห้องเก็บศพ และ อุปกรณ์ที่สัมผัสศพ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ โดยถ้าเป็นสารคัดหลั่ง เนื้อเยื่อหรือเลือดใช้ 0.5 % Sodium hypochlorite (คลอรีน) ถ้าพื้นผิวที่ไม่ปนเปื้อนใช้ 0.05 % Sodium hypochlorite (คลอรีน)

2. การตรวจยืนยันเชื้อ

lung tissue biopsy ใน sterile container with saline

3. การใส่อุปกรณ์ป้องกันตัว (PPE) ในผู้ที่สัมผัสศพ, สิ่งส่งตรวจและสิ่งของที่ใช้กับศพ ให้แต่งกายดังนี้

1. ถุงมือ disposable gloves ที่คลุมข้อมือไปจนถึงบางส่วนของท่อนแขนส่วนปลาย
2. หน้ากาก face shield
3. หมวกคลุมผม
4. แว่นตา goggles
5. หน้ากาก surgical mask/N 95 mask

6. เสื้อกาวน์กันน้ำ และเอี่ยมพลาสติกชั้นนอก

7. รองเท้าบูท และ ถุงคลุมรองเท้า

4.การจัดการศพหลังการยืนยันการติดเชื้อ

4.1 กรณีตรวจยืนยันเชื้อ พบว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา

- ให้งดการผ่าตรวจศพ หรือสัมผัสศพ ติดป้ายสีแดงระบุชื่อหรือหมายเลขศพ พร้อมระบุว่าติดเชื้อกลุ่มโคโรนา
- สามารถเคลื่อนย้าย ประกอบพิธีทางศาสนา กำจัดศพโดยการเผาศพและการฝังศพได้ โดยห้ามเปิดถุงเก็บศพโดยเด็ดขาด (อ้างอิง CDC Biohazard class 2)

4.2 กรณีตรวจยืนยันเชื้อ พบว่าไม่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา

การเก็บศพ การทำความสะอาดหรือการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ให้ดำเนินการเหมือนศพปกติทั่วไป โดยยึดหลักการควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค universal precaution

หมายเหตุ

- หากมีข้อสงสัยติดต่อได้ที่ นายแพทย์ประณิธาน รัตนสาลี กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โทร 02-5901755
- รายละเอียดเกี่ยวกับไวรัสติดตามได้ที่ กรมควบคุมโรค bit.ly/thaincov01

แนวทางจัดการศพติดเชื้อไวรัสอีโบล่าและ
โรคติดต่ออันตราย กระทรวง
สาธารณสุข